

Brusel 17. května 2021
(OR. en)

8766/21

JEUN 49
SOC 272
EMPL 202
EDUC 168
SAN 291
SUSTDEV 62
GENDER 29

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	8169/1/21 REV1
Předmět:	Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o posilování víceúrovňové správy v rámci podpory účasti mladých lidí v rozhodovacích procesech

Delegace naleznou v příloze závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o posilování víceúrovňové správy v rámci podpory účasti mladých lidí v rozhodovacích procesech ve znění schváleném Radou pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport na zasedání konaném ve dnech 17. a 18. května 2021.

Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě,

**o posilování víceúrovňové správy v rámci podpory účasti mladých lidí v rozhodovacích
procesech**

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ, ZASEDAJÍCÍ V RADĚ

PŘIPOMÍNÁJÍCE, ŽE

1. Článek 165 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že činnost Evropské unie je mimo jiné zaměřena na podporu účasti mladých lidí na demokratickém životě Evropy.
2. V článku 2 Smlouvy o Evropské unii se uvádí, že „Unie je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin“. V čl. 10 odst. 3 je uznáno právo každého občana podílet se na demokratickém životě Unie.
3. V člancích 11 a 12 Listiny základních práv Evropské unie se uvádí, že každý má právo na svobodu projevu, pokojného shromažďování a sdružování. V článku 24 se uvádí, že děti mohou svobodně vyjadřovat své názory, a stanoví se v něm, že v záležitostech, které se jich dotýkají, se k těmto názorům musí přihlížet s ohledem na jejich věk a vyspělost.

4. Usnesení Rady o rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže: strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027¹ poukazuje na to, že je důležité podporovat sociální a občanskou angažovanost, a usiluje o zajištění toho, aby všichni mladí lidé disponovali zdroji potřebnými k účasti ve společnosti. Usnesení rovněž uznává účast² a globální, evropský, celostátní, regionální a místní rozměr³.
5. Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030⁴ považuje mladé lidi za aktivní aktéry udržitelného rozvoje; Světový akční program OSN pro mládež⁵ vyzývá k plné a efektivní účasti mladých lidí na životě společnosti.
6. V Evropské chartě Rady Evropy o účasti mladých lidí na místním a regionálním životě⁶ je zdůrazněno, že je nutné intenzivněji usilovat o to, aby mladí lidé mohli plně požívat svých práv a svobod, zejména těch, jež souvisejí s účastí.
7. V závěrech Rady o podpoře demokratické informovanosti a demokratické angažovanosti mladých lidí v Evropě⁷ se uznává, že mladí lidé by měli mít možnost smysluplně se podílet na rozhodování o všech záležitostech, které se jich týkají. Mají právo na svobodu projevu, na přístup k informacím a na ochranu před diskriminací.

¹ Úř. věst. C 456, 18.12.2018, s. 1.

² „... uznávajíce, že všichni mladí lidé jsou pro společnost přínosem, by se všechny politiky a činnosti týkající se mladých lidí měly zasazovat o právo mladých lidí podílet se na přípravě, provádění a sledování politik, které se jich dotýkají, a to prostřednictvím smysluplné účasti mladých lidí a mládežnických organizací. V této souvislosti by měly být při utváření politik zohledňovány změny, které přináší digitální komunikace, jež má dopad na demokratickou a občanskou účast.“

³ „... s cílem zajistit udržitelný dopad na mladé lidi je důležité, aby byla politika EU v oblasti mládeže prováděna při zohlednění vzájemného propojení s regionální a místní úrovní a aby byly prováděny činnosti na podporu politik mládeže na základní úrovni. Názory mladých lidí je třeba rovněž zohlednit, kdykoli jsou řešeny globální otázky.“

⁴ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁵ <https://www.un.org/development/desa/youth/world-programme-of-action-for-youth.html>

⁶ 1992, revidovaná Evropská charta o účasti mladých lidí na místním a regionálním životě, 2003 a 2015

⁷ Úř. věst. C 415, 1.12.2020, s. 16.

8. V závěrech Rady o úloze mladých lidí při budování bezpečné, soudržné a harmonické společnosti v Evropě⁸ se uvádí, že mladí lidé jsou cennými inovátory a aktéry změn a jejich příspěvky by měly být aktivně podporovány, žádány a považovány za zásadní při budování mírové společnosti a podpoře demokratické správy věcí veřejných.
9. Usnesení Rady o podpoře politické účasti mladých lidí na demokratickém životě Evropy⁹ a usnesení Rady o podpoře nových a účinných forem účasti všech mladých lidí na demokratickém životě Evropy¹⁰ posilují celkový rozměr oblasti mládeže a je v nich zdůrazněno, že je důležité podporovat aktivní a odpovědnou účast mladých lidí na rozvoji politik, jež mají dopad na jejich život.
10. Bleskový průzkum Eurobarometr zaměřený na mládež¹¹, který byl proveden v roce 2019, ukázal, že mladí lidé se velmi aktivně účastní demokratického života a míra jejich účasti roste: tři čtvrtiny mladých respondentů se zapojily do některé formy organizovaného hnutí.
11. Ze studie věnované různým formám zastoupení mládeže v EU¹² vyplývá, že odvětví mládeže v EU roste a že klíčovou úlohu v tomto kontextu i nadále hrají tradiční mládežnické struktury, jako jsou například nevládní organizace a různé sítě; studie rovněž ukázala, že je nutné vytvořit rozmanitější a flexibilnější prostor pro účast.

⁸ Úř. věst. C 195, 7.6.2018, s. 13.

⁹ Úř. věst. C 417, 15.12.2015, s. 10.

¹⁰ Úř. věst. C 169, 9.6.2011, s. 1.

¹¹ Bleskový průzkum Eurobarometr 478: Jak budujeme silnější a jednotnější Evropu? Názory mladých lidí https://data.europa.eu/data/datasets/s2224_478_eng?locale=cs

¹² *Study on the landscape of youth representation in the EU* (Studie o formách zastoupení mládeže v EU), 2019, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/57e87ca0-900d-11ea-812f-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

UZNÁVAJÍCE, ŽE

12. Navzdory tomu, že bylo v této oblasti dosaženo významného pokroku, mají mladí lidé i nadále méně příležitostí k účasti, jsou nedostatečně zastoupeni v rozhodovacích procesech a čelí četným výzvám, které v důsledku pandemie COVID-19 vystupují do popředí. Mezi největší výzvy¹³, jež se obzvláště výrazně dotýkají mladých lidí ve zranitelném postavení, patří zvýšené riziko nezaměstnanosti, pracovní nejistota, chudoba, vyloučení, marginalizace, diskriminace a nerovnost, nedostatečné investice do rozvoje dovedností a dopady na jejich duševní zdraví.
13. Stále větší zranitelnost mladých lidí souvisí s nerovným přístupem k inkluzivnímu formálnímu vzdělávání a odborné přípravě, neformálnímu a informálnímu učení a příležitostem, nadměrnou mírou zastoupení v nestandardních formách práce a nedostatečným přístupem k sociální ochraně, což má strukturální dopad na životy mladých lidí, jejich emancipaci a přechod k samostatnosti, zejména pokud jde o přístup k bydlení, spravedlivé životní podmínky, zdravotní péči a důstojná pracovní místa.

¹³ Partnerství mezi EU a Radou Evropy v oblasti mládeže, *Towards a better understanding of the impact of Covid-19 on the youth sector* (Lépe porozumět dopadům pandemie COVID-19 na odvětví mládeže) <https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/72351197/Summary+13+Oct+2020.pdf/c8808ff7-25bef7f9-3504-b2a189a64bd0>; Evropský parlament, COVID-19: *MEPs ask to prevent lasting damage on youth and on sport* (COVID-19: poslanci EP požadují opatření proti dlouhotrvajícím negativním dopadům na mládež a sport) (leden 2021); <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20210122IPR96224/covid-19-meps-ask-to-prevent-lasting-damage-on-youth-and-on-sport>; *OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19), Youth and COVID-19: Response, recovery and resilience* (OECD, Politické reakce na koronavirus (COVID-19), Mládež a COVID-19: reakce, oživení a odolnost) (červen 2020), <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/youth-and-covid-19-response-recovery-and-resilience-c40e61c6/>; *ILO, Youth employment* (MOP, Zaměstnanost mládeže), <https://www.ilo.org/global/topics/youth-employment/lang--en/index.htm>.

14. Je naléhavě zapotřebí, aby se mladým lidem dostalo kvalitní výchovy k občanství, jež prosazuje demokratické hodnoty, a aby se jejich postavení posílilo prostřednictvím dovedností v oblasti informační a mediální gramotnosti, tak aby byli schopni porozumět politickým a společenským souvislostem, rozeznali hrozby spojené s dezinformacemi, polarizací a propagandou a aby byli rovněž plně a bez omezení informováni, a mohli tak činit příslušné volby a rozhodnutí.
15. Nová strategická agenda Evropské rady na období 2019–2024¹⁴ a pracovní program Komise na rok 2021¹⁵ uznávají úlohu mladých lidí při budování klimaticky neutrální, zelené, spravedlivé, digitální a sociální Evropy, prosazování udržitelných vzorců spotřeby a výroby a při provádění Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a Pařížské dohody o změně klimatu.
16. Klíčovou úlohu hrají neformální a informální učení, například v občanských záležitostech a pokud jde o účast; jsou součástí Evropské agendy práce s mládeží¹⁶ a jejich cílem je posílit a rozvíjet spolupráci mezi jednotlivými aktéry zapojenými do práce s mládeží v četných oblastech, a to v souladu s „bonnským procesem“ a prováděním strategického rámce pro rozvoj práce s mládeží¹⁷.

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/39924/a-new-strategic-agenda-2019-2024-cs.pdf>

¹⁵ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021_commission_work_programme_and_annexes_cs.pdf

¹⁶ Usnesení o rámci, kterým se ustavuje Evropská agenda práce s mládeží (2020/C415/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)&from=CS](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=CS)

¹⁷ Třetí evropská konference o práci s mládeží, závěrečné prohlášení https://www.eywc2020.eu/downloads/doctrine/WebforumVeranstaltungenWebsiteBundle:Media-file-54/EN_3rd%20EYWC_final%20Declaration.pdf

17. Mladí lidé zásadním způsobem přispívají k dalšímu rozvoji společnosti. Dnes učiněná rozhodnutí mají dopad na jejich současný život i na to, jak budou žít v budoucnu. Život mladých lidí je ovlivněn záležitostmi napříč odvětvími, které souvisejí s celou politickou agendou, a v zájmu podpory demokratické zásady zastoupení je proto nanejvýš důležité, aby se angažovali a zapojili při hledání odpovědí na společenské, environmentální, digitální, hospodářské, kulturní a politické výzvy. Mladým lidem by to mělo umožnit, aby převzali odpovědnost za svůj život, učili se, vyjadřovali se k budování odolné, soudržné, inkluzivní, klimaticky neutrální, prosperující, spravedlivé a udržitelné společnosti a přispěli k oživení v Evropě v případě závažných krizových situací, jako je pandemie COVID-19, i k digitální a zelené transformaci.
18. Aby byl zajištěn účinný přístup k víceúrovňové správě¹⁸ v oblasti mládeže, a zejména pak účast mladých lidí, je důležité podporovat vytváření a rozvoj zastoupení mládeže na všech úrovních¹⁹, uznat právo mladých lidí na vlastní organizování se a účast a umožnit jim, aby tak činili. Nezbytným předpokladem účinné, smysluplné a udržitelné účasti mladých lidí v rozhodovacích procesech je uznání a podpora mládežnických organizací a struktur, které vytvářejí příznivé prostředí na všech úrovních.

¹⁸ Viz definice v příloze.

¹⁹ Viz definice v příloze.

19. Strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027²⁰ odkazuje na účast mládeže na demokratickém životě, podporuje společenskou a občanskou angažovanost a usiluje o zajištění toho, aby všichni mladí lidé disponovali zdroji potřebnými k účasti ve společnosti, přičemž klade důraz na naplňování evropské vize a cílů mladých lidí prostřednictvím mobilizace politických nástrojů na úrovni EU, jakož i opatření na celostátní, regionální a místní úrovni, a to ze strany všech zúčastněných aktérů.
20. Jedenáct evropských cílů v oblasti mládeže²¹ se zaměřuje na vizi mladých lidí pro Evropu, přičemž jsou v nich určeny meziodvětvové oblasti, jež mají dopad na život mladých lidí, a odrážejí se v nich priority, jež jsou pro mládež důležité, včetně samotné účasti mládeže na evropském cíli v oblasti mládeže č. 9: „Prostor a účast pro všechny“.
21. Podstatou účasti mládeže je výkon jejích práv a to, aby mládež měla příležitosti, rovný přístup, podporu a odpovědnost potřebné k účasti a uplatňování vlivu při rozhodování a aby byla systematicky zapojována do opatření a činností, které pomáhají posílit společnost založenou na hodnotách EU.
22. Účast mládeže má rovněž zabránit zmenšování prostoru pro občanskou společnost, které má zásadní dopad na rozhodovací procesy a vytváří další výzvy pro mladé lidi, mládežnické organizace a struktury a pracovníky s mládeží.

²⁰ Úř. věst. C 456, 18.12.2018, s. 1.

²¹ Strategie EU pro mládež, příloha 3, tamtéž.

23. Dialog EU s mládeží²² byl v uplynulých deseti letech nástrojem, který podporoval účast mládeže na všech úrovních, a to zapojením rad mládeže, vnitrostátních pracovních skupin a dalších zúčastněných aktérů v oblasti mládeže, a současně podporoval strukturální dialog s příslušnými subjekty s rozhodovacími pravomocemi. K zastoupení mladých lidí v rozhodovacích procesech na úrovni EU, mimo jiné prostřednictvím konferencí EU zaměřených na otázky mládeže, cenným způsobem přispívají zúčastněné subjekty občanské společnosti působící v oblasti mládeže, zejména pak Evropské fórum mládeže, mezinárodní nevládní mládežnické organizace a národní rady mládeže.
24. Řízení politiky v oblasti mládeže se v jednotlivých členských státech EU liší v závislosti na jejich politickém, kulturním, historickém, společenském a zeměpisném kontextu. Členské státy mají odlišné rámce (např. právní rámec pro rozvoj politiky v oblasti mládeže, úloha volených orgánů / legislativních struktur či témata spadající do politik v oblasti mládeže) a uplatňují odlišné strategie provádění (např. horizontální, vertikální nebo meziodvětvová koordinace, prováděcí pravomoci na různých úrovních veřejné správy)²³.
25. Mladí lidé, kteří se vyjadřují prostřednictvím mnoha rozmanitých formátů a v různých zeměpisných kontextech, vytvářejí základy, na nichž spočívá zastoupení a účast mládeže. Mezi tyto formáty patří organizace a neformální skupiny, působící v městském prostředí, ale i ve venkovských a odlehlých oblastech²⁴, struktury pro práci s mládeží, rady mládeže a mládežnické organizace na všech úrovních, jakož i mladí jednotlivci mimo existující struktury a organizace.

²² Úř. věst. C 189, 2.6.2019, s. 1.

²³ *Insights into youth policy governance* (Postřehy z řízení politik v oblasti mládeže), Partnerství v oblasti mládeže, 2018, https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261953/122018-Insights_web.pdf/99400a12-31e8-76e2-f062-95abec820808

²⁴ Úř. věst. C 193, 9.6.2020, s. 3.

ZDŮRAŽŇUJÍ, ŽE

26. Je nezbytné, aby všichni mladí lidé měli rovné příležitosti účastnit se příslušných rozhodovacích procesů na všech úrovních, aby se do nich mohli zapojit a v jejich rámci posílit své postavení. Tato účast je důležitá nejen pro kvalitu politik v oblasti mládeže, ale i pro všechny ostatní průřezové politiky týkající se mladých lidí. Jde o osobní, společenský, kulturní a intelektuální rozvoj mladých lidí a jejich přechod do dospělosti²⁵.
27. Účast mládeže vytváří pocit sounáležitosti, občanství a solidarity a díky ní jsou politické postupy vůči mladým lidem transparentnější a odpovědnější. Účast mladých lidí zároveň posiluje postavení mladých lidí a pomáhá jim rozvíjet sebedůvěru, smysl pro iniciativu a pocit odpovědnosti, což jim umožňuje získávat a rozvíjet zkušenosti a příslušné dovednosti pro jejich demokratický a profesní život v oblastech, jako je kritické myšlení, komunikace, vyjednávání a týmový duch.
28. Začleňování víceúrovňové správy v rámci podpory účasti mladých lidí v rozhodovacích procesech podporuje inkluzivní a odolné společnosti, posiluje sociální, občanskou a územní soudržnost, jakož i vazby mezi politikami na evropské a místní úrovni prostřednictvím konkrétních iniciativ, jako jsou Evropské hlavní město mládeže a projekt „Europe goes local“ v rámci programu Erasmus+ Mládež v akci²⁶. Zároveň posiluje postavení mladých lidí vytvářením příležitostí k tomu, aby mohli v praxi uplatnit a zlepšit znalosti, dovednosti, kompetence a postoje, které potřebují, aby se mohli plně zapojit do různorodých společností a byli připraveni na budoucí výzvy.

²⁵ Závěrečné prohlášení Lisabon+21.

²⁶ <https://www.europegoeslocal.eu/about/>

29. Digitální transformace našich demokracií²⁷ s sebou nese potřebu prozkoumat a podporovat inovativní a alternativní formy účasti, jako jsou nástroje digitální demokracie, přičemž je třeba zohlednit výzvy spojené s účastí v digitálním prostoru a skutečnost, že někteří mladí lidé mají omezený přístup k internetu nebo digitálním technologiím nebo nemají dovednosti a znalosti potřebné k jejich využívání. Z tohoto důvodu je třeba zajistit tento přístup stejně jako individuálně uzpůsobená řešení, jež podpoří účast mladých lidí na demokratickém životě prostřednictvím digitálních prostředků a zapojí mladé lidi inkluzivním způsobem.
30. Je nutné nadále podporovat politiky, které vytvářejí více příležitostí pro mladé lidi a umožňují jejich plné zapojení do společnosti. V této souvislosti je třeba posílit úlohu práce s mládeží, neformálního a informálního učení a účinný dialog se všemi mladými lidmi, a to v rámci meziodvětvového přístupu k oblastem, jako je sociální politika, zaměstnanost, vzdělávání, digitalizace, zdravotní péče, bydlení, kultura a životní prostředí.
31. Aby se mladí lidé účinně zapojili²⁸ do společnosti, je třeba zvážit některé klíčové aspekty, jako jsou například: mapování řízení politiky v oblasti mládeže; učení na základě srovnávání²⁹, pokud jde o mechanismy politiky v oblasti mládeže na všech úrovních; odborná příprava úředníků veřejné správy v otázkách účasti mládeže a určení úlohy a odpovědnosti mladých lidí při navrhování, vypracovávání, provádění a hodnocení politiky.

²⁷ Sdělení Komise o evropském akčním plánu pro demokracii,

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=COM%3A2020%3A790%3AFIN&qid=1607079662423>

²⁸ *Insights into youth policy governance* (Postřehy z řízení politik v oblasti mládeže), Partnerství v oblasti mládeže, 2018,

https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261953/122018-Insights_web.pdf/99400a12-31e8-76e2-f062-95abec820808

²⁹ Viz definice v příloze.

BEROU NA VĚDOMÍ

32. Myšlenky a názory mladých lidí sdílené na konferenci EU o mládeži v březnu 2021, na níž mladí lidé nastínili řadu iniciativ, které poskytují cennou inspiraci pro činnost subjektů s rozhodovacími pravomocemi, mládežnických organizací a samotných mladých lidí s cílem podpořit demokracii mezi mladými lidmi na místní, regionální, celostátní a evropské úrovni. Tyto myšlenky a stanoviska se týkají:

- vytvoření mechanismů na příslušných úrovních za účelem konzultace mladých lidí o otázkách vnitrostátní, regionální a místní politiky;
- organizování neformálního učení a odborné přípravy zaměřené na argumentaci pro mladé lidi, a to i pro mladé lidi s omezenými příležitostmi;
- snížení věkové hranice pro uplatnění volebního práva na 16 let, jež by mělo být doplněno občanskou výchovou, s cílem povzbudit mladé lidi k aktivní účasti ve volbách a posílit jejich postavení;
- vymezení veřejných prostor dostupných pro mladé lidi a podpora jejich využívání, jakož i zjednodušení informací o těchto možnostech;
- spoluvytváření a přijímání pokynů a značek kvality EU s cílem zajistit všem mladým lidem přístup k bezpečným a inkluzivním digitálním prostorům vstřícným k mladým lidem;
- vytváření platforem na pomoc iniciativám řízeným zdola nahoru mladými lidmi a mládežnickým organizacím na místní a regionální úrovni;
- rozšíření školních osnov a diverzifikace zúčastněných stran prostřednictvím zapojení nevládních organizací s cílem podpořit rozvoj tvůrčího myšlení, aktivního občanství a rozhodovací praxe prostřednictvím neformálního vzdělávání.

VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY, ABY V SOULADU SE ZÁSADOU SUBSIDIARITY A NA PŘÍSLUŠNÝCH ÚROVNÍCH

33. Posílily postavení všech mladých lidí prostřednictvím vzdělávání a odborné přípravy, informací zaměřených na mládež, zpětné vazby, neformálního a informálního učení, práce s mládeží a dalších postupů, které přispívají k informované a kritické účasti na víceúrovňových rozhodovacích procesech.
34. Odpovídajícím způsobem prosazovaly a podporovaly vytváření nebo zlepšování udržitelných struktur víceúrovňové správy s cílem usnadnit účast mladých lidí na rozhodovacích procesech i při stanovování programu a zároveň podporovaly širokou škálu neformálních participativních řešení. Je k tomu zapotřebí uznání, podpory a plného zapojení mládežnických organizací, pracovníků s mládeží, mladých odborníků, vůdčích osobností zastupujících mladou generaci³⁰, škol, učitelů, trenérů, školitelů a dalších příslušných zúčastněných stran. Je třeba vyvinout konkrétní úsilí s cílem oslovit mladé lidi, kteří nejsou zapojeni do formálních struktur a organizací, a posílit jejich postavení.
35. Prosazovaly a podporovaly, zejména ve znevýhodněných čtvrtích a venkovských a odlehlých oblastech, dostupná fyzická, digitální a hybridní řešení, která usnadní účinnou účast a angažovanost všech mladých lidí, pokud jde o rozhodovací procesy na všech úrovních, a to napříč odvětvími, s cílem poskytnout jim otevřené a bezpečné prostory a příležitosti k osobnímu, sociálnímu, kulturnímu a profesnímu rozvoji.
36. Poskytovaly rovné a spravedlivé příležitosti a podporovaly všechny formy účasti a angažovanosti mládeže na všech úrovních. Tento přístup se vztahuje na všechny záležitosti týkající se mladých lidí, jako je bydlení, vzdělávání a důstojná pracovní místa, udržitelný rozvoj, změna klimatu, lidská práva, mezigenerační spravedlnost a solidarita, genderová rovnost, budování kapacit a dopad digitalizace, v souladu se závazkem „nikoho neopomíjet“³¹.

³⁰ Pro účely těchto závěrů jsou vůdčími představiteli mladé generace rovněž mladí lidé, kteří sehrávají vedoucí úlohu, aniž by byli součástí formální organizace nebo struktury.

³¹ Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030.

37. Ve vhodných případech vytvořily nebo udržovaly součinnost a spolupráci mezi oblastmi politiky a programy souvisejícími s mládeží, zejména mezi vzděláváním a odbornou přípravou v oblasti práce s mládeží a výzkumnými pracovníky v oblasti mládeže, s cílem podpořit kritické myšlení, poskytnout komplexní informace o rozhodovacích procesech na všech úrovních a zvýšit porozumění, angažovanost a účinnou a smysluplnou účast mladých lidí.

VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY A EVROPSKOU KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A NA PŘÍSLUŠNÝCH ÚROVNÍCH A S NÁLEŽITÝM ZOHLEDNĚNÍM ZÁSADY SUBSIDIARITY

38. Začleňovaly a podporovaly aktivní a udržitelné struktury pro účast mládeže na vytváření politik pro mladé lidi a s mladými lidmi na všech úrovních a ve všech oblastech a zároveň jim poskytovaly přístup ke spolehlivým údajům a známým skutečnostem i odpovědným a pravidelně posuzovaným rozhodovacím procesům, a to na základě participativních postupů, jako je dialog EU s mládeží, a dalších opatření v různých oblastech politik, jejichž cílem je podpořit účast mladých lidí.

39. Podporovaly další rozvoj a přezkum přístupů zaměřených na zvýšení účasti mládeže na rozhodovacích procesech na všech úrovních. Přitom je možné vycházet ze stávajících koncepcí a mechanismů, jakož i z činnosti Rady Evropy, členských států a organizací občanské společnosti v této oblasti. Do těchto přístupů by měli být zapojeni mladí lidé, pracovníci s mládeží, mládežnické organizace (včetně místních rad mládeže), odborníci z praxe, výzkumní pracovníci v oblasti politiky mládeže a tvůrci politik na všech úrovních a ze všech příslušných odvětví.

40. Plně využívaly příslušné programy EU (mimo jiné Erasmus+ a Evropský sbor solidarity) k propagaci a podpoře znalostí, výměny postupů a činností vzájemného učení, jakož i k navrhování, rozvoji, provádění a hodnocení mechanismů účasti mládeže na základě přístupu založeného na víceúrovňové správě.
41. Ve vhodných případech účinně využívaly přehledu politik EU v oblasti mládeže³² a případně zohlednily posouzení dopadů, která mimo jiné srovnávají rozsah účasti mládeže na rozhodovacích procesech a regionální a místní charakteristiky z hlediska demografie, blahobytu, demokratické angažovanosti a udržitelného rozvoje.
42. Nadále podporovaly dialog EU s mládeží a vnitrostátní pracovní skupiny zřízené v členských státech a případně vyhradily klíčovou úlohu národním radám mládeže s cílem využít tohoto rámce v dalších konzultačních postupech, jako jsou ty, které souvisejí s konferencí o budoucnosti Evropy a s iniciativou Nový evropský Bauhaus.

VYZÝVAJÍ KOMISI, ABY

43. Organizovala činnost zaměřenou na vzájemné učení v oblasti mládeže s cílem vyměňovat si znalosti a zkušenosti o tom, jak podpořit účinnou účast mladých lidí na rozhodovacích procesech na všech úrovních a ve všech oblastech politiky, čímž se zajistí společné chápání konceptu víceúrovňové správy.

³² Vypracováno skupinou odborníků zřízenou v roce 2019 v kontextu strategie EU pro mládež (2019–2027) a jejího pracovního plánu na období 2019–2021.

44. Přispívala k budování znalostí a kapacit v oblasti účasti mládeže na rozhodovacích procesech na různých úrovních, mimo jiné pokud možno prostřednictvím portálu wiki zaměřeného na mládež, sítí pro výzkum mládeže a spolupráce s mezinárodními organizacemi, jako je Rada Evropy, Organizace spojených národů, OECD a další příslušné orgány.
45. Ve vhodných případech využívala Evropský portál pro mládež k navázání kontaktů s mladými lidmi prostřednictvím on-line dialogů a konzultací.

VYZÝVAJÍ VŠECHNY SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO ČINNOSTÍ EVROPSKÉ SPOLUPRÁCE V OBLASTI MLÁDEŽE, ABY USILOVALY O

46. Zavedení transparentních postupů, které mladým lidem umožní zapojit se přímo do rozhodovacích procesů, ať už jednotlivě jako v případě vedoucích osobností zastupujících mladou generaci, nebo prostřednictvím mládežnických organizací, pracovníků s mládeží, učitelů, výzkumných pracovníků, novinářů nebo jiných struktur souvisejících s mládeží nebo neformálních skupin. V rámci této účasti by se měly řešit všechny otázky, které mají dopad na život mladých lidí, a to na meziodvětvovém základě, a zároveň by se měla podporovat součinnost a spolupráce v rámci společných rozhodovacích procesů, sdílená odpovědnost a realizace řešení.
47. Rozšíření rozsahu a škály příležitostí pro zúčastněné strany v oblasti formálního vzdělávání a informálního a neformálního učení, aby jednaly společně s cílem zvýšit účast mládeže na rozhodovacích procesech a podporovaly různé formy „učení se účastnit se“ od raného věku, neboť to zvyšuje možnosti celoživotní účasti³³.

³³ Doporučení Rady o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1).

Definice

Pro účely těchto závěrů Rady se použijí tyto definice:

„*Víceúrovňovou správou*“ se rozumí struktury a procesy rozhodování ve formálním i neformálním prostředí, které existují na různých územních úrovních (od místní po regionální, celostátní a evropskou) za účasti mladých lidí a/nebo mládežnických organizací, kde jsou rozhodnutí přijímána v souladu s ujednáním mezi všemi subjekty, jak horizontálně, tak vertikálně, na základě zásady subsidiarity, s cílem přijímat rozhodnutí a provádět politiky na nejvhodnější institucionální a územní úrovni.

„*Všemi úrovněmi*“ se rozumí místní, regionální, celostátní, evropská a případně celosvětová úroveň.

„*Učením na základě srovnávání*“ se rozumí proces, při němž může organizace porovnat svou výkonnost s výkonností jiných organizací. Cílem je poučit se ze silných stránek jiných organizací a toho, co dělají dobře, hledat inspiraci pro vlastní práci organizace a poučit se také z chyb. Jedná se o aktivní a nepřetržitý proces, nikoli pouze o srovnání ukazatelů, skutečností a měřítek.

Referenční dokumenty

Při přijímání těchto závěrů Rada a zástupci vlád členských států, zasedající v Radě, berou na vědomí tyto dokumenty:

- Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o podpoře demokratické informovanosti a demokratické angažovanosti mladých lidí v Evropě (Úř. věst. C 415, 1.12.2020, s. 16)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52020XG1201\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52020XG1201(01))

- Usnesení Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o rámci, kterým se ustavuje Evropská agenda práce s mládeží (Úř. věst. C 415, 1.12.2020, s. 1)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201\(01\)&from=CS](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=CS)

- Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě: Více příležitostí pro mladé lidi ve venkovských a odlehlých oblastech (Úř. věst. C 193, 9.6.2020, s. 3)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020XG0609%2801%29&qid=1609185718999>

- Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, kterým se stanoví pokyny pro řízení dialogu EU s mládeží (Úř. věst. C 189, 5.6.2019, s. 1)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42019Y0605\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42019Y0605(01)&from=EN)

- Závěry Rady o úloze mladých lidí při budování bezpečné, soudržné a harmonické společnosti v Evropě (Úř. věst. C 195, 7.6.2018, s. 13)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XG0607\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XG0607(02)&from=EN)

- Usnesení Rady Evropské unie a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže: strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027 (Úř. věst. C 456, 18.12.2018, s. 1)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=EN)

- Usnesení Rady o podpoře politické účasti mladých lidí na demokratickém životě Evropy (Úř. věst. C 417, 15.12.2015, s. 10)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42015Y1215\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42015Y1215(02)&from=EN)

- Doporučení Rady o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (Úř. věst. C 189, 4.6.2018, s. 1)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN)

- Doporučení Rady o uznávání neformálního a informálního učení (Úř. věst. C 398, 22.12.2012, s. 1)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H1222\(01\)&from=CS](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H1222(01)&from=CS)

- Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o podpoře nových a účinných forem účasti všech mladých lidí na demokratickém životě Evropy (Úř. věst. C 169, 9.6.2011, s. 1)

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42011Y0609\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:42011Y0609(01)&from=EN)

- Nová strategická agenda 2019–2024, Evropská rada

<https://www.consilium.europa.eu/media/39924/a-new-strategic-agenda-2019-2024-cs.pdf>

- Pracovní program Komise na rok 2021

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021_commission_work_programme_and_annexes_cs.pdf

- Život, práce a COVID-19, řada COVID-19, Eurofound (2020),

https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20059en.pdf

- COM(2020) 790 final – Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů o evropském akčním plánu pro demokracii

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=COM%3A2020%3A790%3AFIN&qid=1607079662423>

- Třetí evropská konference o práci s mládeží, závěrečné prohlášení

https://www.eywc2020.eu/downloads/doctrine/WebforumVeranstaltungenWebsiteBundle:Media-file-54/3rdEYWC_finaldeclaration.pdf

- Agenda OSN pro udržitelný rozvoj 2030
Rezoluce Valného shromáždění OSN A/RES/70/1 přijatá dne 25. září 2015
https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E
- Úmluva OSN o právech dítěte ze dne 20. listopadu 1989
https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-11&chapter=4&lang=en https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/default/files/un_convention_on_the_rights_of_the_child_1.pdf
- Světový akční program OSN pro mládež
<https://www.un.org/esa/socdev/unyin/documents/wpay2010.pdf>
- Revidovaná Evropská charta o účasti mladých lidí na místním a regionálním životě, „Podělte se o svůj názor“, Rada Evropy <https://rm.coe.int/1680702379>
- Revidovaná Evropská charta o účasti mladých lidí na místním a regionálním životě, Kongres místních a regionálních orgánů, Rada Evropy <https://rm.coe.int/168071b4d6>
- Doporučení CM/Rec(2012)2 Výboru ministrů členským státům o účasti dětí a mladých lidí mladších 18 let, Rada Evropy
<https://rm.coe.int/168046c478>
- *Youth Participation in Democratic Life* (Účast mladých lidí na demokratickém životě), EACEA, 2013
<https://www.lse.ac.uk/business-and-consultancy/consulting/assets/documents/youth-participation-in-democratic-life.pdf>

- Výsledky otevřené metody koordinace v oblasti mládeže 2010–2018, průvodní dokument ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Zapojovat, propojovat a posilovat mladé lidi: nová strategie EU pro mládež (COM(2018) 269 final – SWD(2018) 168 final)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0269&from=en>

- *Insights into youth policy governance* (Postřehy z řízení politik v oblasti mládeže), Partnerství v oblasti mládeže, 2018,

https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261953/122018-Insights_web.pdf/99400a12-31e8-76e2-f062-95abec820808

- *New and innovative forms of youth participation in decision-making processes* (Nové a inovativní formy účasti mládeže na rozhodovacích procesech), Rada Evropy, říjen 2017

<https://rm.coe.int/new-and-innovative-forms-of-youth-participation-in-decision-making-pro/1680759e6a>

- *Analytical paper on Youth Participation, 'Young people political participation in Europe: What do we mean by participation?'*, *Youth Partnership* (Analytický dokument o účasti mládeže, Mladí lidé – politická účast v Evropě: Co znamená účast?), Partnerství v oblasti mládeže

<https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261980/What+is+youth+participation.pdf/223f7d06-c766-41ea-b03c-38565efa971a>

- Partnerství mezi EU a Radou Evropy v oblasti mládeže, 2020

<https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership>

<https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/covid-19>

<https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/latest-update-and-analysis>

- Evropský parlament, *COVID-19: MEPs ask to prevent lasting damage on youth and on sport* (COVID-19: Poslanci EP požadují opatření proti dlouhotrvajícím negativním dopadům na mládež a sport) (27. ledna 2021)

<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20210122IPR96224/covid-19-meps-ask-to-prevent-lasting-damage-on-youth-and-on-sport>

- *OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19), Youth and COVID-19: Response, recovery and resilience* (OECD, Politické reakce na koronavirus (COVID-19), Mládež a COVID-19: Reakce, oživení a odolnost“ (11. června 2020)

<https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/youth-and-covid-19-response-recovery-and-resilience-c40e61c6/#endnotea0z6>

- ILO, Youth employment (MOP, Zaměstnanost mládeže)

<https://www.ilo.org/global/topics/youth-employment/lang--en/index.htm>

- *Seven key findings from the Youth Governance Survey* (Sedm klíčových zjištění průzkumu o správě věcí veřejných v oblasti mládeže), OECD

<http://www.oecd.org/mena/governance/seven-key-findings-from-the-youth-governance-survey.pdf>

- Prohlášení Lisabon+21 o politikách a programech týkajících se mládeže, 2019

<https://www.lisboa21.gov.pt/en/content/declaracao/declaration.html>

- Iniciativa Nový evropský Bauhaus

https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_en